

МИКОЛУ ЛУКАША ХОТЯТЬ ЗАПРОТОРИТИ ДО ДОМУ БОЖЕВІЛЬНИХ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Згідно з одержаними з України листами, Микола Лукашенко, найвідоміший з українських перекладачів, авторів перекладів "Фавста", "Декамерона" й інших творів світової літератури на українську мову, загрожують запропортування до дому божевільних внаслідок того, що він звернувся до урядових чинників з пропозицією піти в тюрму замість засудженого на 5 років літературного критика важко хворого Івана Дзюби. У своєму листі Микола Лукашенко погодився відбутися також покарання, яке одержав Іван Дзюба. Незабаром після цього М. Лукашенко звільнено з членства редакції журналу "Воскресіння" із загрозою, що його запропортують до дому божевільних.

КОРОТКИ ВІСТКИ

ДЕПАРТАМЕНТ ТОРГІВЛІ ОГОЛОСИВ, що в другому кварталі 1973-го року стан платинного балансу останньої торгівлі ЗСА значно поліпшився. Протягом останніх кількох років платинний баланс Америки вказував і ще далі вказує дефіцит, але згадане поліпшення створює надію, що це є початок зміни на краще.

КОШТИ ПРОХАРЧУВАННЯ родини з чотирьох осіб в місті Нью-Йорку зросли на 3.9 відсотка протягом одного тижня, заявив Департамент для справ споживачів. Це збільшення коштів стається протягом першого тижня місяця серпня ц. р. Найбільше зросли ціни на курятину, свинину та яловичину. Наприклад, фунт солонини ("бекону") на початок тижня коштував 1.43 долара, а в кінці тижня то вже 1.77 долара. Таким чином, ціни на солонину збільшилися на 23 відсотки. Департамент для справ споживачів сподівається, що в кінці місяця ціни на курятину недовзі впадуть, бо гуртові торгівці ("голселлери") цього тижня вже обновили свої ціни.

ЗБРОЙНІ СИЛИ В ЧІЛЕ стараються повернути порядок у цій південноамериканській країні й виглядає, що військовики мають в цих намаганнях підтримку марксистського президента Сальвадора Альєнде і його лівої коаліції, як також підтримку правої опозиції. Тому тиждень, президент Альєнде був змушений переорганізувати свій кабінет і включити в нього представників збройних сил. Тепер військові частини допомагають поліційним чинникам в розшукуванні лівих і правих терористичних груп, які причинилися до вбивств 5-ох осіб протягом останніх кількох тижнів, як також були спричинниками інших актів насильства.

ГАЗЕТА "ЧИКАГО ТРІБЮН" із середи, 15-го серпня, помістила вістку, що в 1964-му році президент Джонсон мав ніби засягати інформації від Еф-Бі-Ай про свого суперника на пост президента, сенатора Беррі Голдвотера, а в 1968-му році президент Джонсон ніби мав наказати, щоб Еф-Бі-Ай перевело слідство вибраного віцепрезидента Спіро Агню. Ця газета також писала, що в 1964-му році президент Джонсон наказав працівникам Еф-Бі-Ай перевести слідство під час Демократичної крайової номінаційної конвенції. Джонсон мав ніби боїтися, що конвенція може замість нього номінувати Роберта Кеннеді й хотів, щоб працівники Еф-Бі-Ай роздобули в цій справі більше інформації.

В ІНДОКИТАЮ АМЕРИКАНЦІ СКИНУЛИ 7.4 мли. тонн бомб за час від 1965 року до закінчення бомбардування в Камбоджі 15 серпня 1973 р. Повітряні операції коштували ЗСА в цілому 17 мільярдів доларів. В акціях загинуло понад 2,000 летунів, а про 1,280 дощі немає ніяких інформацій. Втрати в літаках досягнули 3,700 одиниць.

ІНДІЯ ВІДЗНАЧИЛА 15-ГО СЕРПНЯ 26-ту річницю незалежності. Індійська преса підкреслила з цього приводу важку внутрішню ситуацію, в першій мірі на економічному відтинку. Роківни незалежності критики прем'єр-міністра Індії Ганді використали для того, щоб підкреслити неуспіхи її політики та зрост безпорядків в країні і корупцію в уряді.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ЧИННИКИ ІНФОРМУЮТЬ, що до Єгипту прибули північнокорейські військові летунів, які обслуговуватимуть єгипетські джетові літаки. Від часу усунення советських військових дорадників та советського військового персоналу з Єгипту єгипетське командування не мало ким обслуговувати модерні військові літаки. Державний департамент підтвердив ізраїльські інформації.

ТРИВАЛІ ДОЩІ СПРИЧИНИЛИ ВЕЛИКІ ПОВЕНІ В ПАКІСТАНІ. Найбільше потерпіла провінція Кашмір, де дощі у висхідні повені загинуло 74 особи. В загальному стверджено смерть 93 осіб. Населення має великі матеріальні втрати. За підрахунками, повені знищили 54,000 домівок.

ГРЕЦЬКІ НАВІЩИНІ СУД формально відкинув закиди, мовляв, недавно переведене референдум в справі скасування монархії в Греції було сфальшоване. Цей же суд остаточно ратифікував вислід референдуму, ствердивши, що 77.2 процента голосуючих висловилися за зміни і тим самим за скасування монархії, яке було "революційним актом" і стало правосильним.

Досі вплинуло до УННА \$3,674 на фонд „Акція Брежнєва“

Нью-Йорк. — З канцелярії Українського Конгресового Комітету Америки інформують, що досі на фонд „Акція Брежнєва“, проголошений для покриття витраток, зв'язаних із проголошенням в „Нью-Йорк Таймсі“ звернення до Американського Народу з нагоди відвідів советського верховода Брежнєва в Америку в червні ц. р., до каси УННА вплинуло \$3,674.00. Крім уже проголошених, більшість пожертв в останньому часі надіслали: Євген Скоцко, д-р Климентій Рогозинський, Прихильник УННА, Степан Вардуга, Відділ УННА в Бостоні, д-р Василь Кіналь й інж. Ярослав Тамомир — усі по \$30.00; проф. д-р З. Л. Мельник — \$30.00; по \$25.00 пожертвували: Микола Опріско, Український Г о р ожанський Клуб в Картереті, Іванна Джукс, інж. Юрій і Марія Гончаренки, д-р Антін Жуковський, М. Ковальчук та Український Громадянський Клуб у Філадельфії. Д-р Володимир Галайш пожертвував \$20.00. Інші склали менші пожертва, які будуть своєчасно проголошені.

Дорадники Президента твердять, що його промова применшила ахутність Вотергейту

Вашингтон. — Дорадники президента Ніксона, члени його родини та його політичні прихильники твердять, що промова, яку він виголосив у середу, 15 серпня, применшила ахутність Вотергейтської афери та що більшість американців погоджується з Президентом в тому, що час більше уваги присвятити певним справам в країні, а Вотергейт залишити в руках суду. Заступник пресового секретаря Білого Дому Дж. Л. Воррен, в четвер, 16-го серпня, натякнув, що президент Ніксон не відповідало на специфічні питання зв'язані з Вотергейтом, бо, сказав Воррен, Президент вже виразно обговорив цю справу у своїй промові. Інші речники Білого Дому твердять, що ці специфічні питання, яких президент Ніксон не заторкнув у своїй промові, перестануть цікавити публіку, яка підтримала його заклик присвятити більше уваги важливішим справам країни.

Після промови Президента, багато людей сподівалися, що президент Ніксон, під час запланованої пресової конференції, в більш детальний спосіб обговорить деякі аспекти Вотергейтської справи. Джералд Воррен також повідомив, що після промови Президента до Білого Дому напісало багато телеграм і телефонів, які у великій більшості підтримують Президента. Але, сенатська комісія, яка розглядає Вотергейтську справу, також заявила, що одержала телеграм і телефонів, та що вони в більшості схвалювали становище цієї комісії, а не Президента. Також деякі републіканські сенатори, на яких підтримав його заклик присвятити більше уваги важливішим справам країни, негативно оцінили промову Президента, заявляючи, що він не дав відповіді на важливі питання. Подібно висловився сенатор Варрі Голдвотер із Аризони, заявляючи, що в своїй промові Президент не сказав нічого нового.

Джеб Меґрудер признається до вини у Вотергейтській справі

Вашингтон. — У четвер, 16-го серпня, Джеб Стюарт Меґрудер, колишній заступник директора комітету для перевибору президента Ніксона, признався, що він брав участь у змові, яка мала за мету перешкодити судочинству, обманувати уряд ЗСА та підслухувати приватні розмови в головній квартирі Демократичного Крайового Комітету. Меґрудер, який в Комітеті для перевибору Президента був заступником Джона Мічелла, може бути ув'язнений на 5 років і заплатити грошеву кару в сумі 10,000 доларів. Меґрудер згодився співпрацювати з прокуратурою у Вотергейтській справі в заміну за зняття звинувачення. Він і Фредерик ЛаРу, який також працював у Комітеті для перевибору Президента і також признався до вини, будуть свідками проти інших членів цього Комітету, які обвинувачені в справі влому до головної квартири Демократичної партії та в спробі заатакувати Вотергейтську аферу. Коли Джеб Меґрудер свідчить перед сенатською комісією, то він був одним із колишніх дорадників Президента, що категорично заявив, що колишній генеральний прокуратор Джон Мічелл дав свою згоду на інсталяцію підслуховувальних апаратів у головній квартирі Демократичного Крайового Комітету. Після признавання до вини в четвер, 16-го серпня, Меґрудер заявив кореспондентам, що він готовий прийняти кару та на питання одного журналіста, яка наука впливала з Вотергейтської афери, відповів, що такі речі, як політичне шпигунство, не повинні мати місця в американському політичному житті.

Американський долар далі йде вгору на європейських біржах

Лондон. — Становище американського долара, вартість якого була обнизилася сильно протягом минулого року і першої половини цього року, в останніх днях знову поправилося видатно на європейських грошових ринках, до найвищого рівня за останніх два місяці. Бритійські й інші європейські фінансистів приписують цю поправу в поправі платинного балансу ЗСА, який — згідно з повідомленням Департаменту торгівлі в Вашингтоні — вказав у грошових оборотах з іншими країнами світу 483 мільйони доларів надвстих в другому кварталі цього року, що закінчився в червні 1973-го року. В першому кварталі ЗСА мали дефіцит у платинному балансі в сумі 10.5 мільярдів доларів. В четвер 16 серпня вартість американського долара, вартість якого була обнизилася знову на всіх головних європейських біржах — у Лондоні, Парижі, Франкфурті, Брюсселі, Амстердамі і Цюріху. У Франкфурті вартість долара збільшилася на два пфеніги до 2.48 західнонімецьких марок. У Парижі долар був готований на 10 сантимів вище і за один долар платили 4.3375 французького франка. В Цюріху вартість долара збільшилася на 3 сантими до 3.0437 швейцарського франка. В Амстердамі долар отгували за курсом з 5 центів вище — у висоті 2.7325 гульдена. У Лондоні отгували британський фунт на пів цента вище — за 2.4569 за долара. За золото платили 103 долари за унцію у Цюріху і 101 долар у Лондоні.

В руїнах знищеної експлозцією хемічної фабрики в Лодай, Н. Дж. знайдено тіло українця Богдана Турчана з Ірвінгтону

Лодай, Н. Дж. — Після дозвигувалих дво днів розшуків в умовах знищення віткривеної експлозії хемічної фабрики Маллікрот Кемікал Компані в Лодай, Н. Дж. рятувальники командам повелось знайти в четвер 16 серпня ц. р. тіла двох загинулих робітників — українця Богдана Турчана з Ірвінгтону, Н. Дж. та Олівера Брітінгтона з Пасейку, Н. Дж. Крім цих двох загинулих внаслідок експлозії було смерно поранено п'ять поранених, із яких п'ять дуже важко перебувають у шпиталі. Богдан Турчак мав 52 роки й був членом 14-го Відділу УНС в Нью-Йорку.

Ю. Мерошевський передбачає вирішальну ролю комуністичного Китаю у ліквідації СССР та незалежності України

Париж. — Видатний польський публіцист Ю. Мерошевський опублікував на сторінках журналу „Культура“ з червня 1973 р. статтю на тему польської східної політики, у якій займає становище до різних польських поглядів і концепцій щодо польсько-російських взаємин. У цьому контексті він розглядає також місце і роль народів, поневолених Росією, які зараз знаходяться в системі СССР. Виходячи з засади, що „імперіалістичної Росії не маємо виглядати ані перемогти, ні виграти від неї для Польщі статусу незалежного партнера“, Ю. Мерошевський робить висновок, що передумовою незалеження народів Східної Європи може бути тільки повна і остаточна ліквідація російського імперіалізму. Два чинники можуть в тому відіграти вирішальну роль: комуністичний Китай і союз поневолених советським режимом народів включно з росіянами. „Росія за аналогією до інших потуг перестане бути імперіалістичною, коли втратить імперію. Було б безплідним спекулювати, коли і в яких умовах впаде советська імперія. Вистачить ствердити, що в епосі, коли шораз то посилюються національні і визвольні рухи — советська імперія стає ще більшим анахронізмом, шораз більшою „особливістю“ двадцятого сторіччя. „Імперіалістична Росія загрожувала Китаю. Я є переконаний, що коли Китай зміцнить свою промисловість і атомовий потенціал, він почне більш конкретну політику у відношенні до СССР. Вважаю, що він буде домагатися на міжнародній арені незалежності для балтійських держав і України. В Пекіні здають собі добре справу з того, що тільки з допомогою національної проблеми можна розчленувати Советський Союз і звести Росію до територіально власних пропорцій“. Коли ж йдеться про польську політику щодо СССР, то Ю. Мерошевський пропонує, щоб вона здійснювалася під кутом „розбудовування і скріплення всіх відосередніх сил у Совстах і цементування спільного фронту поневолених советським режимом народів — не виключаючи росіян“.

ЗСА не підтримують безпосередньої південно-в'єтнамської інтервенції в Камбоджі

Вашингтон. — Пентагон опублікував повідомлення про те, що у випадку прямої військової інтервенції Південного В'єтнаму у Камбоджі, ЗСА не поповнить втрат в'єтнамської армії в озброєнні та іншому вряді. Безпосередня південно-в'єтнамська допомога урядові Лон Нода була б порушенням американських законів щодо допомоги для Південного В'єтнаму. Існує, однак, можливість посередньої допомоги Камбоджі без того, щоб втратити постачання з боку ЗСА. Це може статися тільки у випадку, коли винине потреба наступу на комуністичні охоронні прибишки в Камбоджі, які служать за випадові бази для комуністичних повстанців на Південний В'єтнам. Поінформовані кола у Вашингтоні твердять, що того роду інтерпретація відкриває можливість дати потрібну військову допомогу урядові Камбоджі проти комуністів, формально визначаючи цю допомогу, як наступ на комуністичні наступальні бази у Камбоджі. Того роду наступ у значній мірі відтворює бач урядові камбоджської війська, а в першій мірі столицю Пном Пен, яку оточили комуністи. Сайгонський уряд заперечує пресові повідомлення з переконув до Пном Пен десяти тисяч воїнів. Противники будь-якої військової допомоги Південному В'єтнаму з боку ЗСА вимагають від Уряду виразного уточнення передумов подавання допомоги для Південного В'єтнаму.

Принц Сіганук відмовляється від переговорів

Париж. — Представник принца Нородома Сіганука Чав Сент поінформував тут, що принц Сіганук відкидає будь-яку думку про переговори, чи навіть контакти, які б мали на меті привести до мирного поладження конфлікту в Камбоджі. Згідно з заявою цього представника, принц Сіганук переконаний, що перемога повстанських військ недалека і що уряд Лон Нода буде повалений. Повстанські війська почнуть наступ на столицю, як тільки для цього будуть дододі умови. Переговори можуть привести тільки до поділу Камбоджі і на те камбоджський народ не погодиться. Таку розв'язку для Камбоджі намагаються накинати всі „зовнішні сили“ за винятком комуністичного Китаю, — заявив представник Сіганука Чав Сент, який одночасно заперечив, що начебто в Камбоджі нахилилися частини північно-в'єтнамської армії. Північний В'єтнам дає допомогу, але війну ведуть самі камбоджці. Чав Сент заявив також, що камбоджські комуністи не дотримують ніякої допомоги від СССР.

Переговори про встановлення дипломатичних взаємин між Бонном і Будапештом перервано

Бонн. — Започатковані ще з початком цього року переговори між Західною Німеччиною й Угорщиною в справі взаємного визнання і встановлення дипломатичних взаємин, були в четвер 16 серпня ц. р. перервані внаслідок розбіжностей у поглядах на право Західної Німеччини репрезентувати Західний Берлін і його мешканців у західнонімецьких консулятах в Угорщині. Так само перервано з цієї причини започатковані вже переговори про встановлення дипломатичних взаємин між Західною Німеччиною і Чехословаччиною. Західнонімецький канцлер Віллі Брандт заявив, що він не відбуде своїх запланованих уже відвідів у Празі, поки справа не буде вирішена. В міжчасі комуністичний режим Східної Німеччини попередив, що він замкне шляхи доходу до Західного Берліну, якщо Уряд Західної Німеччини не вплине на припинення втеч громадян Східної Німеччини, які останнім часом — в умовах встановлення полетів щодо комунікації між Західною і Східною Німеччинами — стають все частішими.

Св. п. Анна Слободян, заслужена громадянка, померла в Єлизабеті на 74-му році життя

Св. п. Анна Слободян із своїм мужем Романом. Фотозім'я зроблена сім років тому з нагоди 50-річчя їхнього подружжя.

В четвер, 16-го серпня, у вечірніх годинах (9:20 вечора) у шпиталі св. Єлисавети в Єлизабеті, Н. Дж., померла довший серцевий недуг на 74-ому році життя Анна Слободян, дружина колишнього довголітнього касира, а тепер почесного члена Головного Уряду УНС-Союзу Романа Слободяна. Покійна осиротила мужа Романа, доньку Галину замужню Сидорова, сина Данила з дружиною Анною і з двома дітьми та сина Григорія з дружиною Анною і трьома дітьми. Покійна народилася в Нортгемптоні, Па., в родині піонерів українського громадського і церковного життя. Батько Покійної був теж відомим будівничим ряду українських церков. Від наймолодших літ була бл. п. Анна Слободян активною в українському громадському та церковному житті: ще в Нортгемптоні співала в місцевому церковному хорі, проявила опісля впродовж

5-річного побуту у Філадельфії живу активність в українській громаді, а потім теж в Єлизабеті працювала невтомно в народних і громадських організаціях, в тому і в місцевому Відділі Союзу Українок Америки, будучи одною із основниць цього Відділу. Багато допомагала Покійна теж у союзів та громадській праці своєму мужеві Романові Слободян, з яким прожила 57 років.

Тіло Покійної покладено в похоронному заведенні Кроуїчі і МекКранен при 2124 St. George's Avenue в Linden, N.J., на границі між Єлизабетом і Лінден. З цього похоронного заведення вирушить в понеділок, 20-го серпня, похорон до церкви св. Володимир в Єлизабеті, Н. Дж. вже о год. 9-й ранком і опісля на місцевий Вічно Зелений цвинтар (Evergreen).

В Налгарах, Альберта, помер український піонер-агроном Корніло Продан

Вінніпег. — Згідно з повідомленням „Нового Шляху“ з 18 серпня ц. р., у Налгарах, в Альберті, помер 15 червня ц. р. український піонер-агроном Манітоби Киріло С. Продан. Похорон його відбувся 19 червня на православному цвинтарі Меморіал Гарденс у Вінніпегу. Народжений на Катеринославщині 1888 року, сл. п. Киріло Продан прибув до Канади 1907 року й тут закінчив, один із перших в Канаді, агрономічні студії. Йому в найбільшій мірі завдячують свій господарський розвиток наші фермери „на преріях“. Поселившись у Вінніпегу, був господарським дорадником Манітобського уряду. Багато писав в українських часописах, зокрема в „Новому Шляху“ про сільсько-господарські справи і фермерські проблеми, зокрема цікавився продукцією м'яса і вирощуванням м'ясних порід господарських тварин. Довгі роки працював над вирощуванням манітобських сортів тютюну, і маючи вже певний успіх, мусів залишити це, коли урядові чинники відмовили йому підтримки. Був щорічно незмінним викладачем на різних сільсько-господарських курсах. Написав кілька популярних господарських брошур українською мовою для фермерів. К. Продан був членом кореспондентом УВАН.

В Нью-Йорку видано великий збірник матеріалів до історії Зимового Походу

Нью-Йорк. — Заходами і наглядом Орденської Ради Залізного Хреста Армії Української Народної Республіки, яку то Радю очолюють майор Василь Біловушук, як голова, та майор Іван Винник, як секретар-скарбник, появився п. н. „У 50-річчя Зимового Походу Армії УНР“ великий збірник праць, статей і спогадів до історії цього славного походу, що був проведений протягом п'яти місяців від 6-го грудня 1919 до 5-го травня 1920 року глибоко в запілля советських окупаційних сил в Україні. Видано збірник за редакцією ген. Михайла Крата і покійного уже хорунжого Федора Гринченка. На зміст цього збірника, що мав помятити три роки тому точно в 50-річчя Зимового Походу, і що його в передмові визначено назвою „Єднання з народом“, склалася стаття і праці В. Іванюка, „Зимовий похід“, Л. Шанковського, „Перший Зимовий Похід: Ідея і Чин“, полк. В. Задляного, В. Проходи, ген. М. Крата, хор. С. Федюка, хор. А. Зубенка, передрук більшої джерельної статті про „Зимовий Похід“ ген. полк. М. Омеляновича-Павленка та спогади М. Гарасима, ген. пор. О. Вишнівського, май. Ф. Мелешка, хор. О. Кордоновича, Л. Кемпе, ген. пор. П. Дяченка, І. Мазепи, В. Сім'янцева, О. Федак-Шепарович і підполк. І. Масливи. Збірник-альманах багато ілюстрований фотографіями його командувачів й учасників, як також фотографіями могили тих з-поміж них, що померли на еміграції і поховані на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Нью-Джерсі. Наприкінці подано список жертводавців на видання цього альманаху. Видано збірник на доброму папері у твердій полотноній обкладинці на 280 сторінках друку. Замовляти можна у видавця: Iwan Wyznyk, 5282 Post Road, New York, N.Y. 10471. Ціна 10 дол.

СВОБОДА

FOUNDED 1898

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Інтерес держави передусім

Кризис американської афери, що почався з розкриттям втергейтської афери і допровадження до далекого подальшого пониження популярності та авторитету президента Ніксона, не має вигляду на скору поправу. Остання промова президента Ніксона не внесла чогось справді такого нового, що могло б зважити на ситуації і штовхнути країну на шлях оздоровлення. Справа в тому, що президент Ніксона не дав відповіді на цілий ряд питань, які стоять на порядку дня у зв'язку із слідством, що його в справі Втергейту веде комісія та покликаний для цього спеціальний прокуратор. Для населення ЗСА не залишається нічого іншого, як або прийняти за добру поправу поновну заяву Президента, що він у ніякій мірі не був пов'язаний з втергейтською аферою, або поставити під сумнів цю заяву, чекати, як будуть вислідні слідства.

Поминаючи всі мотиви, які привели до втергейтської афери і поминаючи навіть можливість такого чи іншого звільнення президента Ніксона з цією аферою, інтерес держави вимагає, щоб на справу Втергейту такі почати дивитися вже з деякої перспективи і перестати розглядати її як справу майже життя і смерті. Втергейтська афера і надухнула під час виборчої кампанії 1972 року — справа дуже поважна, але не настільки поважна, щоб поза нею нічого більше не бачити. Неможливо сумніватися в тому, що президент Ніксона прекрасно здало справу з сліплого кута, в якому опинилися ЗСА у висліді політики очолюваного ним Уряду. Цього він дав виразний вислів у своїй промові, пропонуючи одночасно конкретні заходи по лінії боротьби з кризою.

Найбільшу вагу мають власне ці його пропозиції, бо йдеться тут не про вирівнювання вини тих чи інших осіб, включено з самим Президентом, а про те, наскільки справно і ефективно діятиме американська державна машина і наскільки успішно розв'язуватиме найпекучіші політичні, соціальні, військові і економічні проблеми. Позиція і ролі ЗСА у світі надто велика і надто важлива, щоб питання американської зовнішньої і внутрішньої політики можна пускати на самотпів.

Американська державно-політична система має відповідні механізми, з допомогою яких можна буде так розплутати втергейтську аферу. Коли ж йдеться про поточні державні справи, то їм в першу чергу повинна бути присвячена увага самого Президента, всього Уряду і Конгресу, бо від цього залежать ситуація в цілому світі, безпека ЗСА, а також добробут всіх американців. З цих міркувань доцільним буде остаточно розмежувати поточні державні справи від справи Втергейту, передаючи її на остаточно вирішення компетентним чинникам. Чим скоріше це станеться, тим краще буде для цілої країни і всього її населення.

Для КГБ замало вироків

Цілий п'ятнадцять місяців від дня свого арештування перебував під слідством заарештований в середині січня 1972 року український літературний критик і публіцист Іван Світличний, поки дочекався суду у квітні 1973 року і вироку — засуду на 7 років ув'язнення і 5 років заслання. Цілий рік перебував під слідством до суду над ним у березні 1973 року і засуду на 5 років ув'язнення літературний критик і публіцист, автор трьох урядових "Інтернаціоналізм чи русифікація?" Іван Дзюба. Не зважаючи на всі заходи і зусилля, найпримірніші засоби поліцейської тиску і терору, кагебістський сліпий і судам не повелося зламати ні одного ні другого і добитися від них "калять" у формі заяви з відкиданням їхніх поглядів так, як це вдалося з початком минулого року із менш витривалими на тиск і погрози совєтських поліцейсько-судових органів мовознавцем Зіновію Франко, поетом Миколою Холодним та кандидатом хімічних наук Леонідом Селенським. На кількадесят заарештованих тільки ці три названі заломилися під тиском КГБ і підписали написані для них заяви не тільки із засудженням своїх поглядів та чинників, але й з обвинуванням своїх же заарештованих друзів у різного роду "антирадянських злочинах".

З одержаних недавно повідомлень виходить, що КГБ далі не зрікається із своїх намагань зламати волю ув'язнених і добитися від них потрібних режимові показаних заяв і затвердження обстоювання ними в обороні особистості і національної свободи поглядів та переконань. Провини над І. Дзюбою й І. Світличним незаконні закриті суди і засудження виходять на довготривалі вироки, органи КГБ не залишають їх у спокою, тримаючи їх у спецкамерах кийської тюрми і вимушуючи від виснажених довготривалим слідством уже не тільки заяв із засудженням їхніх поглядів, але й написання книжочок із запереченням усього того, що вони у своїх дотерених писаннях обстоювали у своїх виступах в обороні української мови, культури й українських прав на вільний національний розвиток.

Не виключено, що кагебістам з-під знаку Щербицьких і Маланчука вдалося зломити Івана Дзюбу та Івана Світличного і примусити їх сталінськими методами написати вимогані від них книжки, тратати ці декларації. Проте, нікого в світі й особливо ж у випробуванні і загартуванні кремлівським терором України такі вимушені фізичним і моральним терором елаборати не переконують. В совєтській історії сталінського періоду проголошувало багато показаних заяв із запереченням, а то й засудженням поглядів знищених режимом діячів, але ніхто сьогодні, навіть самі такі совєтські історики, не вірять ні одному їхньому слову і стверджують, що добилися їхніх зізнань сліди органи жорстоким вимушуванням і знущанням.

Новий синьожовтий прапор на Караїбщині

Оттава (ОУПС) — У світлі за Барбадосом, що проголошувала самостійність у 1966 р і прийняла синьожовтий прапор з тризубом як свій державний знак, новопостала держава на Караїбщині — Багама прийняла теж синьожовтий колір як основний для свого прапора. П'ятидесяті чорний клинчик-тризубик при державі. Прем'єр нової держави Л. О. Піндлінг взяв участь у недавній конференції голів Комонвелту в Оттаві під патронатом королеви Єлизавети II. Користаючись з перебування прем'єра Піндлінга в Канаді, проф. Яр. Рудницький відвів з ним інтерв'ю 9-го серпня, поставивши йому м. ін. і питання про символіку нового прапора. Прем'єр Піндлінг пояснив, що синій колір символізує сині багамські моря, жовтий — піскові береги-пляжі Багам, а чорний тризубик символізує чорне населення, що поводить приходить до слова в світі. Ані з українськими, ані з шведськими барвами новий прапор не має нічого спільного.

В. С-ко

"САМВИДАВ" І ЕМІГРАЦІЯ

Несамовита лють, з якою накидаються совєтські "вожді", їхні ставленці на Україну і вся совєтська преса на "буржуазних" націоналістів — густа димово заслона, за якою ведуться численні арешти, суди і іншого роду розправи над усіма тими людьми, які відважуються підносити голос правди або й ті, які такий голос можуть піднести. Можна припускати, що за тюремними ґратами і коліями дотом концтаборів поневіряється тепер щонайменше 300 українських інтелектуалів і студентської молоді, обвинуваних в "агітації проти совєтського режиму".

З тріумфального тону совєтської преси слід було б висновувати, що завдання, яке визначив був ЦК КПРС для КГБ — викрити й внаслідок підпільної "Хроніки поточних подій", "Української Вісники" та інших публікацій "Самвидаву" — як що вже не здійснено, то зближається до здійснення. Справді бо, написав самвидавних публікацій на Захід з бурхливого потоку обернувся на тоненький струмочок, який до того ж викликає чимраз глибшу підозру щодо джерел його походження.

І мимоволі пригадується голосна справа "Тресту" з 20-их років, "монархічно" емігрантської російської організації, що мала бачити в ССР свою широку розгалужену сітку, яка переслідала на Захід до своїх центрів в Берліні, ливчирні інформації про "критичну ситуацію совєтського режиму". І внаслідок того в західній пресі часто писали, що "большевизмський режим замість - два упаде". До "Тресту" належали по одному боці найвизначніші білоемігрантські політики та військовики, а по другому боці, в ССР — провокатори з ГПУ на чолі з Держжеснінським. "Секретні документи" перерозіли й переслідали в ССР кур'єри ГПУ, ніби члени організації "Трест", а із Заходу контакт з "підпільним" підтримували кур'єри-білоемігранти в повній вірі, що їм при переході через кордон вдасться виминати совєтських при кордонниках.

На цей гачок ГПУ зловив навіть один із найвизначніших англійських розвідників, пізніше розстріляний у Москві. А відомий російський монархіст Шульгін, що "незаконно" п'є в ебраві був до ССР, відвідав Київ і потім, вернувшись на Захід, написав книжку своїх спогадів, не здогадувався, що переправляючи його через кордон агенти ГПУ і на т. зв. "явочних квартирах" зустрічав він не підпільника, а гелешушника.

В тому, що КГБ від самих початків існування "Самвидаву" старався не тільки вивести його видавців, але й вивести поміж його авторів своїх людей, сумніваючись, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

На окрему увагу заслуговує нібито самвидавний "Політичний Щоденник", що його сім чисел далося на Захід і що виходить набагато від 1964 року. Недавній емігрант з Совєтського Союзу, А. Дубров, який був тиском зв'язаний у Москві з т. зв. Демократичним Рухом, твердить, що цей журнал видають партійні люди, близькі до урядових кіл в Москві.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

На окрему увагу заслуговує нібито самвидавний "Політичний Щоденник", що його сім чисел далося на Захід і що виходить набагато від 1964 року. Недавній емігрант з Совєтського Союзу, А. Дубров, який був тиском зв'язаний у Москві з т. зв. Демократичним Рухом, твердить, що цей журнал видають партійні люди, близькі до урядових кіл в Москві.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

Вертаячись до "Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході "підпільні" підсвоєні видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідності з а р а хувати "Слово Нації", "Вече", "Свєтль", що мають виразно московсько-чорносоптенний характер. Яку ціль вони переслідують? При вернутись симпатії російської еміграції до совєтського режиму, по не на словах, а на ділі проложу політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі в тиску, що арештовують.

і що зміст цього журналу мало-чим різніється від розмов у партійних кулуарах. Ніхто з учасників Демократичного Руху "Політичного Щоденника", пише А. Дубров, не бачив, отже видають його спеціально для Заходу. А адреса редакції цього журналу на Луб'янку, тобто в штабквартирі КГБ.

До якої міри зумів КГБ дезорієнтувати щодо "Самвидаву" певні кола української еміграції свідчить стаття в одній із українських газет, автор якої взагалі заперечує, що будь-коли могли появлятися в ССР підпільні видання, а всі вони — це кагебістська "захальвиця". Шоправда, не так, як деякі інші наші автори, він не згадує "захальвиць" українців, що поневіряються в мордовських концтаборах, але натомість називає кагебістами Солженіцина з його "В крузі першому", А. Марченка з його моторошним "Моїми зізнаннями" і особливо Гросмана, що в своїй книжці "Сім днів творіння" в одному її розділі, з різкою силою описав голюд на Україні в 1932-33 році. Автор цієї статті твердить, що "Сім днів творіння" написано на те, щоб "застрахувати" Захід і тим самим "упокорити" його.

Чи зовсім стлумили кагебісти ті джерела, які так піднесли на дусі українську еміграцію? "Хроніка поточних подій" і "Український Вісник" вже давно не появлялися. Чи всіх їх редакторів вилунали? Мабуть, не всіх, бо діяльність "Самвидаву" продовжується, але вже в інших формах.

Одною з цих форм є перекладання на Захід в кількох примірниках листів з очевидною інтенцією, щоб були вони не лише опубліковані в пресі, але й щоб зміст їх був переданий назад до ССР, через радіо. Це вже праця найглибшого підпільця, поки що недосконалою для найпримірніших агентів КГБ. І напевно ті відважні люди, які такі листівки останніх подій висилають, лише чекають, щоб гребін хвилі терору, що розгорується тепер в ССР, перейшов понад їхніми головами і щоб могли вони вернутися до систематичної публікації підпільних видань — єдиного живого голюсу, що досі лунав у совєтському темному царстві.

Чимало ознак свідчать про те, що терор, який розпалюється тепер в ССР, а передусім на Україні, має закінчитися якимись глибокими змінами в зовнішній і внутрішній політиці правлячої партії. Лише докорінні змінами можуть відвернути в Москві бодай на якийсь час загрозу для держави, що її зроджують чимраз гостріші проблеми національні, проблеми, зв'язані з промисловістю, сільським господарством і — свободою підсовєтських народів. Терором годі всі ці проблеми розв'язати, і ініціатори терору можуть самі влади його жертвою: сучасна правляча каста

— найбільш егоїстична група в історії Російської імперії. Гарячковими темами творчості нині в ССР культу Брежнєва говорять про те, що партія верхівка в Москві сталінськими методами старается забезпечити себе супроти всяких несподіванок.

А "Самвидаву"? — "Самвидаву" напевно ще відродиться, бо годі позаняти за колоті доти всю молоді, яка прагне правди і хоче відомості про дійшли до переконання народу.

з нас, що якимось пройшов через ту смертоносну добу, не носить у своєму серці, як забитий іржавий цв'яз, як болочу рану, важкий татар спогад про пережите. Дарма, що не всі ми пухли з голюду. Але всі ми, сучасники тієї доби, бачили і глибоко переживали ту всенародну трагедію.

Я дивлюся зараз на наших славних, здорових і життєрадісних дітей, що струнками лавами в дитячих групах ОДУМ'у, Плату, СУМ'ю і просто з батьками вивоповнюють нашу сьогоднішню зустріч, а в мой пам'яті постають тисячі нещасних дітей років голодової трагедії. Я ніколи не забуду милого, з розумними карими очима, хлопчика років 10-12, на ім'я Грицько, що в перші ще холодні березневі дні 1933 року приїхав з Дніпропетровщини до Харкова, щоб роздобути хліба для мамі, яка вже не могла ходити. Ця дитина тижнями чіпляла коло хлібної крамниці на Холодній Горі, випрошувачи окраски хліба, які старанно в торбинці зберігала "для мамі". Він щодня пив з мною чай, ночував у холодній ночі на мой кущі, а щодня давав йому рештки

того хліба, що міг дати. Але це була лише велика розпука, бо ж я розум

Зустріч ОДУМ-у ЗСА і Канади

(ОК). — Цього року припадає 800 років від заснування міста Полтави на Лівобережній Україні. Цього річчя зустріч молоді ОДУМ-у Америки і Канади та українського громадянства відбувається в Чикаго 1-го і 2-го вересня. Вона присвячена 800-річчю Полтави. ОДУМ, щоб відзначити цей ювілейний рік міста, що дало найвищих громадянських і політичних діячів української нації, видає пропалатні коверти, жетони та герби Полтави.

Зустріч ОДУМ-у розпочнеться в суботу, 1-го вересня, змаганнями філії ОДУМ-у в різних ділянках спорту на площі Лейк Шор парк при Чикаго вулиці і Лейк Шор Драйв коло озера Мічиген. Цього ж дня з аудиторії школи Шопена о 7-й годині вечора відбувається величавий концерт молоді. В нім візьмуть участь ансамблі бандуристів з Торонто (керівник Валя Родак), Детройту (кер. Петро Кітасий), Мінеаполісу (кер. Володимир Бовк), Чикаго (кер. А. Натолій Лупко). В концертній програмі будуть різні танцювальні групи, між ними одна з найкращих, понад 60 осіб, з Торонто, якою керує Микола Валдєвський, співочі групи, струнний ансамбль з Чикаго (кер. Віктор Войтих) та інші.

Увечері, після концерту, в домі ОДУМ-у буде вечірка для членів ОДУМ-у. В неділю, 2-го вересня, зустріч

ОДУМ-у розпочнеться Богослужбою в українському православному соборі св. Володимира, яку відправити митрополит Мстислав, єпископ Константино, о. протопресвітер Федір Білецький, настоятель катедр та духовенство. Після одумівського обіду та дозвілля з екскурсією по Чикаго, у великих залах Монт Клер при 2957 Норт Гарлем вулиці, відбувається о 6-й годині вечора бенкет і забава з участю уродженців Полтави чи Полтавщини — членів Почесного Комітету Зустрічі. В Почесний Комітет входять: Митрополит Української Православної Церкви Владика Мстислав, Борис Мартос — кол. прем'єр Уряду УНР, президент УНР в екзилі Микола Лівидський, віцепрезидент Микола Степаненко, Василь Іванович Гришко, автор багатьох праць та голова УРДП, Григорій Кітасий, композитор-бандурист, керівник Капелі Бандуристів, ім. Тараса Шевченка та почесний член ОДУМ-у і композитор гимну та маршів ОДУМ-у, Михайло Воскобийник — науковець і громадський діяч, генерал Самуїл та інші.

Після бенкету відбувається забава на якій грають оркестр М. Козленка, ОДУМ, відзначаючи 23-тє річчю з часу заснування, може похвалитися успіхами. Погради збільшилися, активізувалися, ОДУМ тепер існує в ЗСА, Канаді, Німеччині та Англії.

СПОРТ

„Львов'яни" помстяться за „Трибуна" — три дружини Львова на перших місцях

Клівленд, Огайо. — В квітні цього року „Трибуна" Філадельфії програв у Клівленді 0:3 проти тутешнього Інтер-Італіан СК і відпав від дальших ігор за (відкрити) Чашу Америки.

Якби хтось тоді був сказав, що до трьох місяців клівлендський УАСК „Львів" (який тоді телімався на четвертому, передостанньому місці львівської групи Схід Лейк Ірі Сакер Ліг), що цей „Львів" у такому ж відношенні 3:0 перемаже цих же італійців і помстить поразку братнього „Трибуна" — таког фантаста негайно спрямували б були до відомих психіатричних закладів, у Каламазу, Мічиген. Автор цих слів не брав справу аж так гостро — бо в міжчасі „Львів" виграв був трос змагань — але, як доволітний опікун юнйорів „Львова", Мйрон Радзкевич заповів перемаго „Львова" проти італійців, я назвав його „Мйроном із Аміс". Це мала бути алюзія до романтичного героя Петра з Аміс (Франція). Цьому Петрові, чи П'єрові, присилалося, що Христос велів йому збирати малі нелітні хлопців, мовляв, з дитвором, під багословенням Христа, Свята Земля буде назавжди відвонована від турків. Петро виконав волю... свого сну, з фіналом фатальної масакри дітей у нерівному бою (дані взяті з „Історії Австро-Угорської монархії" Адріана Коппіанського).

В даному випадку чудотакі сталися: в понеділок, 9-го липня, американська „Клівленд Прес" принесла вістку п.н.: „Три голі Сантоса промочують перемаго українців" (над італійцями, які в міжчасі стали футбольним віцечемпіоном ЗСА, програвши в Каліфорнії 3:5 фінал проти місцевої жидівської Маккабі). Отже, дитинйори „Львова", якими тепер щедро асіяна перша доросла дружина, перемагли регулярну італійську футбольну армію. Італійці можуть казати, що мали трьох запасних, але, по-перше, ці змагання тепер не їхні (в час вакацій вони грають у професійній дружині Клівленд Старс), а, по-друге, „Львів" виступив до цієї зустрічі теж із трьома запасними... Коротко й ясно: провідникові й тренерові „Львова" інж. А. Шепаровичеві належить ще раз поградувати й подякувати за відвагу в операції, яка водночас піднесла рівень гри дружини, українця з голови клопіт, як черпати з порожньої кльбної каси гроші на оплату чужих наемників. Факт, що всі три голі для „Львова" здобув бразилієць Сантос, прикривав тільки дивовику: раніше дружина „Львова" була на 80-90% чужиньця, але голі стріляв здебільша українець Роман Росул. Тепер навапи: на гриці ніколи не має більше, ніж 2-3 чужинців, а голі стріляв Сантос. (Роман Росул у першій rundі грав у дружині італійців, а тепер, у другій rundі, грає за стипендію в універ-

ситеській дружині.) В ролі носія гри і П'єр дигрента дедалі певніше востає молодший брат Романа Росул — Олександр. Тайна його успіхів: органічне, ритмічне „плавання" за місцем дії на гриці та посунене до крайніх меж природне трактування гри. При всьому тому цей юний змагун середньої маси нх і відповідну „шайбу", щоб у рідкісних, але рідкісних моментах вийти вперед і в стилі славних німців Бекенбауєра („Басри" Мюнхен), чи Нетцера („Ворусієн" Мюнхен-Глядбах) завершити свій успіх соковитим голом. Роман Росул не знайде ніде у Клівленді таког спіробротника й такої певної переключної стації, як в особі свого рідного молодшого брата Олександра...

Після цієї перемаги УАСК „Львів", разом із перемаженими італійцями, ділить перше місце в показнику груп Схід: відношення пунктів обидвох суперників 11:7. Далі йдуть Донав Швабен 9:7, Београд 8:8 і Загреб (мнужоричний чемпіон!) 5:13. В нерівній силі групи Захід веде сербський Караджордж 13:2, перед американськими Хорватами 14:4, Джермен Америкенс 9:9, мадрами 4:12 і Менсфілдом 1:17.

Слабо вистаргувала цього року резерва дорослої дружини; з пунктами 6:12 вона займає сьоме, на 12 дружин, місце в показнику.

Юнйорам класи А, під проводом Ігора Жиги, несподівано виріс конкурент: італійські ровесники, з таким самим відношенням пунктів 13:1, топчуть по п'ятах „чемпіонським львов'янам". Але турнір за чашу мейора Перка виявив справжню різницю між цими суперниками: українці двічі перемагли, 4:1 і 3:1. В цьому ж турнірі, після перемаги „Львова" над Панаміканс 5:1, несподівано прийшла перша поразка сезону для українців: після нерішеної 1:1 проти Донав Швабен, німці в додатковому стрілянні карних виграли 2:1. Але реванж був дешевний і сердитий: у приваності 6 тисяч глядачів (то був передматч до зустрічі чемпіона Ізраїльської держави проти Клівленд Старс 2:1), українці голами Р. Губача (2), Гораса, Т. Гурка, Чухрая і Губача М. (з 30 метрів!) — як на вправах, легко взяли суперника й чашу. Юнйори В (провідник Любомир Мудрій), з пунктами 12:8 займають третє (на всіх вісмі) місце з своїм табелі. За чашу міста Клівленд „львов'яни" здобули почесне друге місце.

З двох дружин класи Сі, які веде мгр Юрко Макогін, старша безконкурентно веде в табелі, назбиравши 13:1 пунктів та інфляційно-зисоке відношення воріт. Зате молодша, як і наймолодша, з класи Е, яку веде інж. А. Шепарович, щойно вчиться грати. Ця остання — для ясності образу — складається зі змагунів не старших, як 8-9 літ...

О-2а

ШЕВЧЕНКОВІ
ДУМИ І ПІСНІ

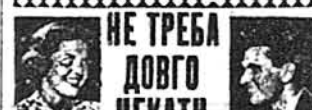
Анг. і укр. тексти

Ціна 80 центів

"СВОБОДА"

Jersey City, N.J. 07303

41-23 Grand Street

НЕ ТРЕБА
ДОВГО
ЧЕКАТИ

ЗАКНИТЕ ЦЕ СЬОГОДНІ

3 ІЛЛ

J. MILLER'S PURE HEAVY

COMPOUND № 6

а вже за кілька годин, а на-
далі сльодуючого дня почу-
ється ліпше.Це злля длас дуже скоро і
с дуже помітно в сльодуючій
недугах: кваси жолудка, за-
пір, нестравність, газ, відби-
вання, завороти голови, біль у
крісках і інші недомогатини.Ціна одної пачки \$10.00, а
якщо хочете для своїх
приятелів, тоді 2 пачки
тільки — \$15.00.Якщо Ви незадоволені пре-
татом 24-48 годин, зверніть
пачку, а гроші будуть Вам
сильно повернені.Пачку зараз, долучуючи
чек або моні ордер на адресу:
THE MILLER CO., INC.

Dpt. 41

780 Broad Street, Newark, N.J.

XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

XXXXXX

REAL ESTATE

Glen Spey, N.Y.

4 miles from Glen Spey
10% ACRE ESTATE
Close to beautiful Highland
Lake. Choice setting with
towering trees and large
apple orchard. 2 story home
with cosy fire place. 3 car
garage. Full price \$50,000.
Financing available. Call:

DAVIS R. CHANT
REALTORS, INC.
Barryville, N.Y. 12719
(914) 956-8338

Нашо Вашим банкірами с за-
метити в СОНЯШНИЙ АР-
ЗОН, зверніть за купити
доку ч землі до

ЛІДІЯ ДІДИК
7131 E. Indian School Rd.
Scottsdale, Ariz. 85251
Tel.: (602) 994-1384

EXPRESS HILLS \$36,500
Sacrifice to clear estate —
LARGE 2 FAMILY
ATTACHED HOUSE
Excellent condition. Vacant.
220 electric, brass plumbing,
appliances, pretty gardens. No
FHA or VA.
Call owner (516) 823-8818

SERVICE

W. T. SMITH Jr.
PAINTER FOR HOMES

Commercial & industrial places,
interior-painting-exterior
brush-spray-roll
592 Hamilton St. Rahway, N.J.
Call: (201) 388-4619

HELP WANTED MALE

MILLWRIGHT
MAINTENANCE
EXPERIENCE
PAYS OFF

A fast-growing metal parts
fabricating company has an im-
mediate opening for an indus-
try Millwright. Must be ex-
perienced in machine rigging,
repairing drive units, pumps,
gear reducers and general
mechanical work. Excellent
hourly rates plus terrific bene-
fits. Apply in person 8 a.m. -
4 p.m. weekdays.

ELASTIC
STOP-NUT
DIVISION
Amerace Corporation
2330 Vauxhall Rd., Union, N.J.
Equal Opportunity Employer
M-F

MACHINIST

Exp. on lathe milling, grinding
machine operation. Able to
read blue prints. Good pay
with overtime. Fringe benefits.
Phone (201) 278-3249
8:30 a.m. - 4:30 p.m.

HEAVY EQUIPMENT
OPERATORS NEEDED
Due to increased activities in
the heavy equipment construc-
tion industry new men are
earning \$6.00 to \$11.00 an
hour. Experience not neces-
sary! Will train! If you like
working outdoors and would
like to move into the high in-
come bracket, call:

317-632-3221
or write:
Rounds and Lands
5140 S. Madison Ave., Suite 5
Indianapolis, Indiana 46227

MALE & FEMALE

ELECTRICAL INSPECTOR
experienced
Call J. Merenda

WIREMEN/WOMEN
Experienced
Load PC Board and Harness
Wiring.

SHIPPING and RECEIVING
CLERK
Some experience necessary
Call A. Rala

JUNIOR TECHNICIAN
With some trade school or
military training. Good
opportunity.
Call F. Gallo

ELECTRO/MECHANICAL
TECHNICIAN
Digital circuitry helpful.
Call C. Gazzano

TYCON CORP.
201-227-4141
Fairfield, N.J.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА
ВІДПЕЧАТІ ВАШУ ДИТИНУ
РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВ
І ПІСНІ ПОШЛИТЬ В
ТУДИ!

Український Католицький Пастор
СВ. ДУХА, Hamptonburgh, N.Y.
По інформації прошу писати або тел.:
Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery
25 Chestnut St., Yonkers, N.Y. 10701
(914) 476-0764

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА
ВІДПЕЧАТІ ВАШУ ДИТИНУ
РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВ
І ПІСНІ ПОШЛИТЬ В
ТУДИ!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА
ВІДПЕЧАТІ ВАШУ ДИТИНУ
РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВ
І ПІСНІ ПОШЛИТЬ В
ТУДИ!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА
ВІДПЕЧАТІ ВАШУ ДИТИНУ
РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВ
І ПІСНІ ПОШЛИТЬ В
ТУДИ!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА
ВІДПЕЧАТІ ВАШУ ДИТИНУ
РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВ
І ПІСНІ ПОШЛИТЬ В
ТУДИ!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА
ВІДПЕЧАТІ ВАШУ ДИТИНУ
РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВ
І ПІСНІ ПОШЛИТЬ В
ТУДИ!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА
ВІДПЕЧАТІ ВАШУ ДИТИНУ
РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВ
І ПІСНІ ПОШЛИТЬ В
ТУДИ!

Pizne

Afraid You're
Going Deaf?

Chicago, Ill. — A free offer
of special interest to those who
hear but do not understand
words has been announced by
Beltons. A non-operating model
of the smallest Belton aid ever
made will be given absolutely
free to anyone requesting it.
Thousands have already been
mailed, so write for yours to-
day.

Try this non-operating model
in the privacy of your own
home to see how tiny hearing
help can be. It's yours to keep,
free. It weighs less than a third
of an ounce, and it's all at ear
level, in one unit. No wires lead
from body to head.

These models are free, so
write for yours now. Write
Dept. 4065, Belton Electronics,
4201 W. Victoria, Chicago, Ill.
60646.

ПОШУКУЮ
ДЖЕНІТОРА

до дому з відно, у добрій
дільній Бронксі.

Тел.: (212) 755-8635,
або веч. — 865-9686

Pizne

NOW IS THE TIME
TO LEARN ENGLISH

NYU can help you
learn to speak, read
and write English in
14 weeks.

Study in the day, evening
or on Saturdays.
Moderate fees and
convenient hours.
Classes begin
September 18.
Telephone 598-3931

THE AMERICAN
LANGUAGE INSTITUTE

1 Washington Square
North
New York, N.Y. 10003

Farms & Country Homes

НАКРАПІ
ПОСЛУГОІ

ВОІХ
РОДІВ

KOFF OF KERNHONKSON, N.Y.
(914) 626-7500

METAL IMPROVEMENT CO.

a leading manufactures of blast cleaning & shot peening
machinery, has opening for

- ELECTRICIAN
- MECHANIC
- WELDER

We have also opening for

- MACHINE ERECTION
SUPERVISOR

Experience required in heavy machinery manufacturing.
We offer an exc. salary, great benefits including hospitali-
zation, etc.

50 Carbon Pl. Jersey City, N.J.

An equal opportunity employer.

Pizne

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ
АБО КУПИТИ

БУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6400

3 Б О Р И
ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛІ,
19-го СЕРПНЯ 1973 р.

КАРТЕПЕТ Н. Дм. Мислив
збори Т-на Затор, Ст. 342
Віда. о год. 1:30 по пол.
в класі ч. 2 при церкві св. Ди-
митрія. Просимо членів від-
ділати свої дивіденди че-
ки. — Управ.

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронів, Завоження
125 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GE 5-4444
СОЛІДНА ОБСЛУГ.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

(Affiliated with Podarogifts, Inc.)
723 Walnut Street Philadelphia, Pa. 19106
Telephone (215) 925-3455
NEW YORK CENTRAL OFFICE:
240 Fifth Ave. New York, N.Y. 10001
Між 27-ю і 28-ю вул.
Tel.: (212) 725-2449
або до наших відділів і представництв:

BALTIMORE, Md. 21224
3206 Eastern Ave.
DI 2-2374

So. BOSTON, Mass. 02127
390 West Broadway
AN 8-8764

CHICAGO, Ill. 60622
2242 W. Chicago Ave.
BE 5-7788

CLEVELAND, Ohio 44119
787 E. 185th Street
486-1836

DETROIT, Mich. 48210
6460 Michigan Ave.
TA 5-7560

ELIZABETH, N.J. 07201
959 A Elizabeth Ave.
201-354-7608

HAMTRAMCK, Mich. 48213
11415 Jos. Campau Ave.
365-6350

HARTFORD, Conn. 06103
11 Charter Oak Ave.
249-6255

KANSAS CITY, Kan. 66102
18 S. Bethany
AT 1-1757

LOS ANGELES, Calif. 90026
2841 Sunset Blvd.
382-1568

MIAMI, Fla. 33138
6405 Biscayne Blvd.
FR 9-8712

MINNEAPOLIS, Minn. 55418
2422 Central Ave. N.E.
Tel.: (612) 788-2545

NEW BRITAIN, Conn. 06052
97 Shuttle Meadow Ave.
224-0829

NEW YORK, N.Y. 10003
101 First Avenue
OR 4-3930

OMAHA, Nebr. 68107
5524 S. 82nd Street
781-8577

PARMA, Ohio 44134
5432 State Rd.
749-3033

PHILADELPHIA, Pa. 19128
1013 N. Marshall St.
WA 5-8878

PITTSBURGH, Pa. 15223
346 Third Avenue
GR 1-3712

ROCHESTER, N.Y. 14621
683 Hudson Avenue
BA 5-5923

SAN FRANCISCO, Calif.
94122
1286 — 9th Ave.
LO 4-7981

SEATTLE, Wash. 98103
1512 N. 39th Street
ME 3-1853

SOUTH RIVER, N.J. 08882
168 Whitehead Avenue
201-257-2119

TRENTON, N.J. 08611
730 Liberty Street
LY 9-9163

VINELAND, N.J. 08360
Greek Orthodox Club
West Landis Avenue
Tel.: (609) 696-9796
(Відкрито в п'ятницю
від 11 до 8 веч.)

WORCESTER, Mass. 01604
82 Harrison St.
798-5347

PARKA COMPANY

DEPARTMENT STORE
40 E. 14th St.
New York, N.Y. 10003

ЗНОВА ДО ШКОЛИ!
Шкільні книжки всіх
видавництв в Арці
на складі.

Pizne

Українське Випускне Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: (212) 475-7430

ВИСЛАС ПАЧКИ З ОДЯ-
ГОМ І ХАРЧАМИ В УКРАЇ-
НУ І ДО ССР. Мисмо на
складі все потрібне до випус-
ки. Послано також РУБЛЕ-
ВІ ПЕРТИФКАТИ, АВТА,
МОТОЦИКЛИ, ХОЛОДИЛЬНИ-
КИ І ТЕЛЕВІЗОРИ. Урадо-
ні години: від понед. до п'ят-
ниці 8:30-6:00 веч., в суботу
8:30-5:00. В неділю від 1 липня
до 2-го вересня 1973 року —
закрито.

НАПРАВ
ТЕЛЕВІЗІН

КОЛЬОРОВІ, ЗВІЧАЙНІ
ГРИГОРІН ХОХУЛА
27 Rich St. Irvington, N.J.
Tel. 374-4083

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ
АБО КУПИТИ
БУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-